

№ ას-1285-1223-2014

1 დეკემბერი, 2015 წელი  
ქ. თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატის  
შემადგენლობა

ნინო ბაქაძური (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),  
ზურაბ ძლიერიშვილი, ბესარიონ ალავეძე

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

საკასაციო საჩივრის ავტორი – შპს „დ. დ. ჯ.“ (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – ნ. გ. ფ-ო (მოსარჩელე)

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს  
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2014 წლის 29 ოქტომბრის გადაწყვეტილება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი  
გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

დავის საგანი - სასაქონლო ნიშნის გამოყენების აკრძალვა, ტვირთის  
განადგურება

## ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი

1. ნ. გ. ფ-ომ სარჩელი აღძრა სასამართლოში შპს „დ. დ. ჯ-ის“ მიმართ სასაქონლო ნიშნის N-I გამოყენების აკრძალვისა და შპს „დ. დ. ჯ-ის“ კუთვნილი, სსიპ შემოსავლების სამსახურის მიერ 2013 წლის 24 ივნისს შეჩერებული კონტრაფაქციული ტვირთის განადგურების თაობაზე შემდეგი დასაბუთებით:
2. მოსარჩელის განმარტებით, მოპასუხის მხრიდან 2013 წლის ივნისის თვეში ადგილი ჰქონდა მოსარჩელის კუთვნილი სასაქონლო ნიშნით - N-I მარკირებული, კონტრაფაქციული ელექტროტექნიკის იმპორტის მცდელობას საქართველოს ტერიტორიაზე, რა დროსაც ამ ტვირთის შეჩერება განახორციელა სსიპ შემოსავლების სამსახურმა. შეჩერებული ტვირთის შესაფუთ მასალაზე დატანილი იყო სასაქონლო ნიშანი N-I. ტვირთში შედის: ბლენდერის, თმის ფენის, უთოს, ელექტრო ჩაიდნის და ტოსტერის გარკვეული რაოდენობა. მოსარჩელის გარდა, არც ერთ სხვა პირს არა აქვს უფლება, საქართველოს ტერიტორიაზე მოახდინოს სასაქონლო ნიშნით N-I მარკირებული ელექტროტექნიკის იმპორტი და სამოქალაქო ბრუნვაში შეტანა (რეალიზაცია).
3. მოპასუხე შპს „დ. დ. ჯ-იმ“ სარჩელი არ ცნო. მისი განმარტებით, მოსარჩელე კომპანიამ ვერ დაამტკიცა, რომ სადავო საქონელი კონტრაფაქციულია. არაოფიციალურ დოკუმენტებზე ასახული სხვადასხვა საქონლის ვიზუალური შედარებით საქონლის კონტრაფაქციულობა ვერ დგინდება. გარდა ამისა, მოპასუხემ აღნიშნა, რომ ორ, თუნდაც ერთი და იგივე სახეობის საქონელს შორის ვიზუალური განსხვავება არ ნიშნავს, რომ ერთ-ერთი მათგანი აუცილებლად კონტრაფაქციულია. მოპასუხის მითითებით, მას არ გააჩნდა რაიმე განსაკუთრებული ინტერესი შეეძინა და საქართველოში შემოეტანა, სახელდობრ, „ნ.ს“ სასაქონლო ნიშნით ნიშანდებული პროდუქცია, მოპასუხის მიერ მოხდა ბაზარზე არსებული პროდუქტის შესყიდვა. მას არ გააჩნდა საფუძველი ევარაუდა, რომ პროდუქციის მწარმოებელმა დაარღვია ვინმეს უფლებები. მან საყურადღებოდ მიიჩნია ფაქტი, რომ საქონელი წარმოებულია არა უფლების მფლობელის, არამედ სხვა პირის მიერ. მოპასუხის განმარტებით, ტვირთის განადგურებით შეილახება მისი საკუთრების უფლება, ასევე გასათვალისწინებლად მიიჩნია ის ფაქტი, რომ სადავო საქონელი სამოქალაქო ბრუნვაში არ ჩაურთავს.
4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 11 თებერვლის გადაწყვეტილებით ნ. გ. ფ-ოს სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 4 ივლისის განჩინებით გამოყენებული

უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომლითაც ყადაღა დაედო შპს „დ. დ. ჯ-ის“ ტვირთს, ხოლო შპს „დი და ჯის“ საქმის საბოლოო გადაწყვეტამდე აეკრძალა სასაქონლო ნიშნით N-I მარკირებული ელექტროტექნიკის შემდგომში იმპორტი საქართველოში.

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ნ. გ. ფ-ომ.
6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2014 წლის 29 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით ნ. გ. ფ-ოს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 11 თებერვლის გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება;
7. სააპელაციო სასამართლომ საქმეზე დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:
8. ნ. გ. ფ-ო წარმოადგენს უცხოურ კომპანიას, რომელიც რეგისტრირებულია არაბეთის გაერთიანებულ საამიროებში.
9. 2011 წლის 23 აგვისტოს, მოსარჩელე ნ. გ. ფ-ომ, საქპატენტში დაარეგისტრირა სასაქონლო ნიშანი N-I საქონლის მე-7, მე-9 და მე-11 კლასების მიმართ. კერძოდ, სასაქონლო ნიშანი დაარეგისტრირდა:
  - ა) მე-7 კლასში შემავალი ისეთი საქონლის მიმართ, როგორცაა – მიქსერები, ბლენდერები, წვეწარსაწურები, მტვერსასრუტები, სამზარეულოს კომბაინები (სამზარეულოს ჩამონათვალი პროცესორები), სარეცხი მანქანები, ელექტროხორცსაკეპები, აპარატები ნაყინის დასამზადებლად, ყავის საფქვავეები, ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი საქონლის ნაწილები შემავალი ამ კლასში.
  - ბ) მე-9 კლასში შემავალი ისეთი საქონლის მიმართ, როგორცაა – ტელევიზორები, VCD, DVD, MP3 პლეიერები და ჩამწერი მოწყობილობები, CD პლეიერები და ჩამწერი მოწყობილობები, ავტომაგნიტოლები, აუდიოაკუსტიკური სისტემები, კასეტური პლეიერები და მაგნიტოფონები, რადიომიმღებები, რადიომიმღებები ავტომობილებისათვის, კომპლექტები თმის დასაწყობად, მოწყობილობები ტანსაცმლის დასაუთოვებლად, ელექტროუთოები, სააბაზანო იატაკის სასწორები, მოწყობილობები მწერების გასანადგურებლად, ტელეფონები, ტელეფონები ნომრის ამომცნობით, ვიდეო თამაშები, ყველა ზემოჩამოთვლილი საქონლის ნაწილები, შემავალი ამ კლასში.
  - გ) მე-11 კლასში შემავალი ისეთი საქონლის მიმართ, როგორცაა – აპარატები ჰაერის კონდიციონერებისათვის, კონდიციონერები, ფილტრები ჰაერის კონდიციონერებისათვის, გასაცივებელი აპარატები, სამაცივრო აპარატები, მაცივრები, წყალგამანაწილებლები, გაზქურები,

ელექტროქურები, ტოსტერები, ელექტროჩაიდნები, კომპაქტური ქურები, ლუმელები (გამათბობლები), ლუმელები; ფურნაკები, მიკროტალღური ლუმელები; აპარატები შეწვისათვის, ყავის მოსახალი აპარატები, ყავადანები, პოპკორნის დასამზადებელი აპარატები, გრილზე პროდუქტების დასამზადებელი ელექტროაპარატები, ელექტროქვაბები და ელექტროტაფები; ბრინჯსახარშები, სახის მოსავლელი მშრალი ორთქლის ხელსაწყოები, თმის საშრობები, ფენები, ფარნები, მცირე ზომის ფარნები, ზეთის რადიატორები, ელექტრული კვარცის გამათბობლები, ვენტილიატორები, ნათურები განათებისათვის, ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი საქონელი, შემაჯავლი ამ კლასში.

10. მოსარჩელის მიერ დარეგისტრირებული სასაქონლო ნიშანი სიტყვიერი სასაქონლო ნიშანია, რომელზეც დიდი (ბეჭდური) ასონიშნებით არის გამოსახული - N-I.
11. ნ. გ. ფ-ოს განცხადების საფუძველზე, საქპატენტის თავმჯდომარემ 2012 წლის 18 მაისს გამოსცა №605/03 ბრძანება „სასაქონლო ნიშანზე სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნის რეგისტრაციის თაობაზე“, რომლითაც განისაზღვრა სასაქონლო ნიშანზე - N-I – სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნის დარეგისტრირება ორი წლის ვადით, სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნათა რეესტრში.
12. სსიპ შემოსავლების სამსახურმა, შპს „დ. დ. ჯ-ის“ მიერ 2013 წლის 21 ივნისს C32794 (11111) სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციით გაცხადებული საქონლის ნაწილი, სახელდობრ, საყოფაცხოვრებო ტექნიკა (შესაფუთ მასალაზე ნიშნით - N-I), კერძოდ, ბლენდერი - 40 ც., თმის ფენი - 40 ც., უთო - 100 ც., ელ.ჩაიდანნი - 72 ც. და ტოსტერი - 40 ც. მიიჩნია სავარაუდოდ, შესაბამის რეესტრში შეტანილი სასაქონლო ნიშნის მფლობელის უფლების დარღვევით წარმოებულად, რის გამოც, 2013 წლის 24 ივნისის №28354 ბრძანებით 10 სამუშაო დღით შეაჩერა შპს „დ. დ. ჯ-ის“ მიერ სასაქონლო საბაჟო დეკლარაციით იმპორტის სასაქონლო ოპერაციაში გაცხადებული, ზემოთ აღნიშნული საქონლის გაფორმების პროცედურები.
13. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 4 ივლისის განჩინებით ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა ნ. გ. ფ-ოს განცხადება სარჩელის აღძვრამდე სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ და ყადაღა დაედო შპს „დ. დ. ჯ-ის“ კუთვნილ სასაქონლო ნიშნით N-I ნიშანდებულ, სავარაუდოდ, კონტრაფაქციულ ზემოაღნიშნულ ტვირთს (საქონელს). ამასთან, აეკრძალა შპს „დ. დ. ჯ-ის“, საქმის საბოლოო გადაწყვეტამდე, სასაქონლო ნიშნით N-I მარკირებული ელექტროტექნიკის შემდგომი იმპორტი საქართველოში (იხ. განჩინება, ს.ფ. 31-36)

14. სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს დასკვნა იმის შესახებ, რომ შპს „დ. დ. ჯ.“ არ წარმოადგენს კომპანია ნ. გ. ფ-ოს, როგორც სასაქონლო ნიშნის მფლობელის, განსაკუთრებული უფლებების დამრღვევ მხარეს.
15. პალატის განმარტებით, ზემოთ მითითებულ დასკვნას თბილისის საქალაქო სასამართლომ საფუძვლად დაუდო მოსაზრება იმის შესახებ, რომ, მართალია, მოპასუხის მიერ გამოყენებული სასაქონლო ნიშანი მოსარჩელის სახელზე რეგისტრირებული სასაქონლო ნიშნის მსგავსი იყო, მაგრამ საქონელი, რომელიც ნიშანდებული იყო მოპასუხის სასაქონლო ნიშნით, მოსარჩელის სასაქონლო ნიშნით ნიშანდებული საქონლის არც იდენტური და არც მსგავსი არ იყო.
16. შესაბამისად, პალატის მითითებით, პასუხი უნდა გაეცეს კითხვას – მოპასუხის სასაქონლო ნიშნით ნიშანდებული და საქართველოს საბაჟო საზღვარზე შეჩერებული საქონელი იდენტური ან მსგავსია თუ არა მოსარჩელის სასაქონლო ნიშნით ნიშანდებული საქონლის.
17. მოცემულ შემთხვევაში სასამართლომ დაადგინა, რომ ნ. გ. ფ-ო წარმოადგენს განსაკუთრებული უფლების მქონე პირს სასაქონლო ნიშანზე "N-I" საქონლის მე-7, მე-9 და მე-11 კლასების მიმართ.
18. პალატამ უდავოდ დადგენილად მიიჩნია ის გარემოება, რომ შპს „დ. დ. ჯ-ის“ კუთვნილ სადავო საქონელზე და მის შეფუთვაზე დატანილი სასაქონლო ნიშანი - N-I მსგავსია მოსარჩელე ნ. გ. ფ-ოს კუთვნილი სასაქონლო ნიშნის - N-I.
19. რაც შეეხება სადავო საქონლის იდენტურობას ან მსგავსებას მოსარჩელე ნ. გ. ფ-ოს საქონელთან, პალატამ აღნიშნა, რომ ამ გარემოების დადგენისათვის უნდა შედარდეს ის საქონელი, რომლის იმპორტსაც აპირებდა მოპასუხე და იმ საქონლის ჩამონათვალი, რომლის მიმართაც მოსარჩელეს 2011 წლის 23 აგვისტოს საქპატენტში დარეგისტრირებული აქვს სასაქონლო ნიშანი N-I (მე-7, მე-9 და მე-11 კლასები).
20. ასეთი შედარების შედეგად, პალატა მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ საქონლის თითოეული სახეობა, რომელის იმპორტსაც აპირებდა მოპასუხე, შედის იმ საქონლის ჩამონათვალში, რომლის მიმართაც მოსარჩელეს დარეგისტრირებული აქვს სასაქონლო ნიშანი N-I. კერძოდ, ბლენდერი შედის მე-7 კლასის ჩამონათვალში, თმის ფენი – მე-11 კლასის ჩამონათვალში, უთო – მე-9 კლასის ჩამონათვალში, ელ. ჩაიდანნი – მე-11 კლასის ჩამონათვალში, ტოსტერი – მე-11 კლასის ჩამონათვალში. სასამართლოს აზრით, საქონლის მსგავსება ასევე დასტურდება საქმის მასალებში წარმოდგენილი ფოტოსურათებით. კერძოდ, მსგავსება ვლინდება კოლოფების ფერებში (დომინირებს წითელი ფერი,

გაფორმებულია შავი და თეთრი ფერებით), საქონელის ზომასა და ფორმაში. ამდენად, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ის საქონელი, რომელიც იმპორტირებული უნდა ყოფილიყო საქართველოში, იმდენად მსგავსია ნ. გ. ფ-ოს მიერ საქპატენტში დარეგისტრირებული სასაქონლო ნიშნით N-I ნიშანდებული პროდუქციისა, რომ შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს აღრევას და მომხმარებელთა შეცდომაში შეყვანას.

21. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს კონსტიტუციის 23-ე მუხლის პირველ პუნქტზე, რომლის შესაბამისად, ინტელექტუალური საკუთრების უფლება ხელშეუვალია.
22. ინტელექტუალური საკუთრების ერთ-ერთ ობიექტს წარმოადგენს სასაქონლო ნიშანი, რომელიც საქართველოში დაცულია უპირატესად სამრეწველო საკუთრების დაცვის პარიზის კონვენციით და „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონით.
23. აღნიშნული კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სასაქონლო ნიშანი არის სიმბოლო ან სიმბოლოთა ერთობლიობა, რომელიც გამოისახება გრაფიკულად და განასხვავებს ერთი საწარმოს საქონელს ან/და მომსახურებას მეორე საწარმოს საქონლისა ან/და მომსახურებისაგან.
24. სასაქონლო ნიშანი მიეკუთვნება ინტელექტუალური საკუთრების ნაირსახეობას და წარმოადგენს პროდუქციის ინდივიდუალიზაციის საშუალებას, რომელიც იძლევა იურიდიული ან ფიზიკური პირების საქონლის განსხვავების საშუალებას სხვა პირების იგივე სახის საქონლისაგან. ამდენად, სააპელაციო პალატის აზრით, სასაქონლო ნიშნის ერთ-ერთ ძირითად დანიშნულებას წარმოადგენს ის გარემოება, რომ მომხმარებლის მიერ განსხვავებული იქნეს ერთი საწარმოს პროდუქცია სხვა საწარმოს მიერ წარმოებული მსგავსი პროდუქციისაგან. მოცემულ შემთხვევაში, განმსაზღვრელ ფაქტორს წარმოადგენს პროდუქციის ინდივიდუალიზაცია, კერძოდ, უკავშირებს თუ არა მომხმარებელი წარმოებულ პროდუქციას კონკრეტულ საწარმოს.
25. სასამართლომ მიუთითა „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, რეგისტრაციით დაცულ სასაქონლო ნიშანზე მფლობელის განსაკუთრებული უფლება წარმოიშობა ამ ნიშნის რეგისტრაციის დღიდან. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, განსაკუთრებული უფლების მქონე პირს შეუძლია აუკრძალოს მესამე პირს მისი თანხმობის გარეშე სამოქალაქო ბრუნვაში გამოიყენოს ისეთი ნიშანი, რომელიც განსაკუთრებული უფლების მქონე პირის დაცული სასაქონლო ნიშნის: ა) იდენტურია და საქონელიც იდენტური; ბ) იდენტურია, ხოლო საქონელი იმდენად მსგავსია, რომ ჩნდება ამ ნიშნების აღრევის, მათ შორის, ასოცირების შედეგად აღრევის შესაძლებლობა; გ)

მსგავსია, ხოლო საქონელი იდენტური ან იმდენად მსგავსია, რომ ჩნდება ამ ნიშნების აღრევის, მათ შორის, ასოცირების შედეგად აღრევის შესაძლებლობა; დ) იდენტური ან მსგავსია და დაცულია სასაქონლო ნიშნის საქართველოში კარგი რეპუტაციის გამო, ამ ნიშნის გამოყენება მესამე პირს დაუმსახურებლად უქმნის ხელსაყრელ პირობებს ან ზიანს აყენებს სასაქონლო ნიშნის რეპუტაციას ან მის განმასხვავებელუნარიანობას. მე-3 პუნქტის თანახმად, ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, სხვა შესაძლო აკრძალვათა გარდა, იკრძალება: ა) სასაქონლო ნიშნის დატანა საქონელზე ან მის შეფუთვაზე; ბ) ისეთი საქონლის შეთავაზება, სამოქალაქო ბრუნვაში შეტანა ან საწყობში ამ მიზნით შენახვა, იმპორტი ან ექსპორტი, რომელიც ნიშანდებულია ამ ნიშნით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს ქმედება ხორციელდება სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების მქონე პირის მიერ ნიშანდებული საქონლით; გ) სასაქონლო ნიშნის გამოყენებით მომსახურების შეთავაზება ან გაწევა; დ) სასაქონლო ნიშნის გამოყენება რეკლამისათვის ან საქმიან ქალაქდებზე. მე-4 პუნქტის თანახმად, სასაქონლო ნიშნის მფლობელის ნებართვის გარეშე მესამე პირს ეკრძალება: ა) ამ სასაქონლო ნიშნის იდენტური ან მსგავსი ნიშნის დატანა შესაფუთ საშუალებაზე, ეტიკეტზე და ა.შ.; ბ) ამ სასაქონლო ნიშნის იდენტური ან მსგავსი ნიშნით ნიშანდებული შესაფუთი მასალის ან შეფუთვის შეთავაზება, მიმოქცევაში შეტანა, გასაღება ან გასაღებისათვის მომზადება, მათი იმპორტი ან ექსპორტი.

26. მოცემულ შემთხვევაში პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ შპს „დ. დ. ჯ-ის“ კუთვნილ სადავო საქონელზე და მის შეფუთვაზე დატანილი სასაქონლო ნიშანი - N-I მსგავსია მოსარჩელე ნ. გ. ფ-ოს კუთვნილი სასაქონლო ნიშნის - N-I. ხოლო, საქონელი, რომლის იმპორტსაც აპირებდა შპს „დ. დ. ჯ.“ იმდენად მსგავსია იმ საქონლის, რომლის მიმართაც ნ. გ. ფ-ოს დარეგისტრირებული აქვს სასაქონლო ნიშანი N-I, რომ ჩნდება ამ ნიშნების აღრევის, მათ შორის, ასოცირების შედეგად აღრევის შესაძლებლობა.
27. სასამართლომ „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის პირველ ნაწილზე დაყრდნობით განმარტა, რომ უფლების დამრღვევს ევალება შეწყვიტოს უფლების დამრღვევი ქმედება. მოცემულ შემთხვევაში, უფლების დამრღვევ ქმედებას, პალატის აზრით, წარმოადგენს შპს „დი და ჯის“ მხრიდან სასაქონლო ნიშნის N-I-ს გამოყენება იმ საქონლის მიმართ, რომელზეც მოსარჩელეს 2011 წლის 23 აგვისტოს საქპატენტში რეგისტრირებული აქვს N21722 სასაქონლო ნიშანი N-I.
28. ამდენად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ შპს „დ. დ. ჯ-ის“ უნდა აეკრძალოს საქართველოს ტერიტორიაზე სასაქონლო ნიშნის N-I-ს გამოყენება ზემოთ მითითებული საქონლის მიმართ.

29. პალატამ მიუთითა „ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ სასაზღვრო ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „დ“ პუნქტზე, რომლის თანახმად, კონტრაფაქციული პროდუქცია არის ნებისმიერი საქონელი, მათ შორის, შესაფუთი საქონელი, რომელზედაც უნებართვოდაა მოთავსებული იმ სასაქონლო ნიშნის იდენტური სასაქონლო ნიშანი, რომელიც კანონიერად არის რეგისტრირებული ამ საქონელთან დაკავშირებით ან არსებითად არ განსხვავდება აღნიშნული სასაქონლო ნიშნისაგან, და, აქედან გამომდინარე, არღვევს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ სასაქონლო ნიშნის მფლობელის უფლებებს.
30. მოცემულ შემთხვევაში, პალატამ დადგენილად მიიჩნია ის გარემოება, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის მიერ 2013 წლის 24 ივნისს საქართველოს საბაჟო საზღვარზე შეჩერებული შპს „დ. დ. ჯ-ის“ კუთვნილი საქონელი არის კონტრაფაქციული. აღნიშნულიდან გამომდინარე, არსებობდა „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის მეორე ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული წინაპირობები ამ ტვირთის გასანადგურებლად.
31. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა შპს „დ. დ. ჯ-იმ“ და მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2014 წლის 29 ოქტომბრის გადაწყვეტილების გაუქმება და მოსარჩელისათვის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა შემდეგი დასაბუთებით:
32. კასატორის განმარტებით, სასამართლომ არ იცოდა იმ ცნებების შინაარსი, რომლებიც გამოყენებულია გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში. მაგალითად სიტყვები - „იგივე“ და „მსგავსი“. ცნებათა ზუსტი მნიშვნელობის გაგების გარეშე კი მართებული გადაწყვეტილების გამოტანა შეუძლებელია.
33. დასახელებული მიზეზით, სასამართლომ დაუშვა მთელი რიგი უხეში შეცდომები. მაგალითად, საქონლის მსგავსების დასადგენად სასამართლომ ერთმანეთს შეადარა პროდუქტის სახეობა და ამ სახეობის კონკრეტული პროდუქტი. კერძოდ, პალატამ მიიჩნია, რომ საქონელი მსგავსია, რადგან საქონელი, რომლის იმპორტსაც აპირებდა მოპასუხე შედის იმ საქონლის ჩამონათვალში, რომლის მიმართაც მოსარჩელეს რეგისტრირებული აქვს სასაქონლო ნიშანი „ნ.“. ასეთი ლოგიკით გამოდის, რომ დავუშვათ „ბმვ“-ს მარკის ნებისმიერ ავტომანქანა „მერსედეს-ბენცის“-ს მარკის ავტომანქანის მსგავსია, რადგან ორივე ავტომანქანაა, სინამდვილეში, ეს იგივე სახეობის ნივთებია და არა მსგავსი ნივთები. ნივთი შეიძლება შედარდეს ნივთთან და არ შეიძლება სახეობა შედარდეს ნივთთან.
34. სხვა საკითხია, რომ შპს „დ. დ. ჯ.“ არც ცდილობდა ნივთებს შორის მსგავსების უარყოფას.



35. კასატორის განცხადებით, პალატამ მიიჩნია, რომ იმპორტირებულ საქონელზე დატანილი და „ნ. გ. ფ-ოს“ საქონელზე დატანილი სასაქონლო ნიშანი მსგავსია. სინამდვილეში სასაქონლო ნიშანი იგივეა. თუკი სასაქონლო ნიშანი იქნებოდა მსგავსი და არა იგივე, მაშინ უნდა ეარსება მათ შორის განმასხვავებელ ნიშნებს. ასეთი განმასხვავებელი ნიშნები კი არ არსებობს. მაშასადამე, სასაქონლო ნიშანი იგივეა. არასწორია, თუნდაც ორ სხვადასხვა საქონელზე დატანილ იგივე სასაქონლო ნიშანს უწოდო მსგავსი მხოლოდ იმიტომ, რომ ისინი სხვადასხვა ნივთებზეა დატანილი. ეს იგივე ხარისხის ლოგიკური შეცდომაა, როგორც ის, რომ „ვეფხისტაოსნის“ ორ სხვადასხვა ეგზემპლარზე მითითებული ავტორის სახელი - შოთა რუსთაველი მსგავსად მიიჩნიო. სინამდვილეში - ავტორი იგივეა.
36. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ყოველი მსჯელობა უნდა იყოს თავისი თავის იგივეობრივი. იგი არ უნდა იცვლებოდეს მსჯელობის განმავლობაში. იგივეობის კანონის დარღვევა იწვევს მსჯელობის შინაარსის დამახინჯებას. იგივეობის კანონი მოითხოვს ბუნებრივი ენის ორაზროვნების დაძლევას.
37. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარეობს, რომ თუკი კანონში მითითებული ცნება სასამართლომ სხვა შინაარსით გამოიყენა, მაშინ იგივეობის კანონი დაირღვევა. ეს კი აუცილებლად გამოიწვევს არასწორი გადაწყვეტილების გამოტანას, რასაც აქვს კიდევ ადგილი განსახილველ შემთხვევაში.
38. ყველაზე მთავარი კი ის არის, რომ პალატამ ვერ გაიგო დავის არსი. კერძოდ, დავის საგანს წარმოადგენდა საქონლის კონტრაფაქციულობა. მხარეები კი დავობენ შემდეგ საკითხზე - უფლებამოსილი პირის მიერ იქნა თუ არა შპს „დ. დ. ჯ-ის“ საქონელზე დატანილი სასაქონლო ნიშანი „ნ.“. ეს პალატამ ვერ გაიგო, რაზეც მეტყველებს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შემდეგი წინადადება: „პალატა მიიჩნევს, რომ ის საქონელი, რომელიც იმპორტირებული უნდა ყოფილიყო საქართველოში, იმდენად მსგავსია „ნ. გ. ფ-ოს“ მიერ საქპატენტში რეგისტრირებულ სასაქონლო ნიშნით „ნ.“ ნიშანდებული პროდუქციის, რომ შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს აღრევას და მომხმარებელთა შეცდომაში შეყვანას.“ ეს იგივეა, რომ შესადარებლად ავიღოთ, მაგალითად ორი „სონი“-ს სასაქონლო ნიშნით ნიშანდებული ტელევიზორი (ორივე უფლებამოსილი პირის მიერ წარმოებული) და ერთ-ერთზე განვაცხადოთ, რომ ის კონტრაფაქციული საქონელია, რადგან მომხმარებელი შეიძლება შეცდომაში იქნეს შეყვანილი სასაქონლო ნიშნის ტელევიზორების მსგავსების გამო.
39. იბადება კითხვა - რაში გამოიხატება მომხმარებლის შეცდომაში შეყვანა, როდესაც საქონელი უფლებამოსილი პირის მიერაა წარმოებული და სასაქონლო ნიშნით ნიშანდებული?

40. შპს „დ. დ. ჯ“ უთითებდა სასაქონლო ნიშნის იგივეობაზე, სასამართლოს კი, გაურკვეველი მიზეზების გამო, ეს თურმე მისთვის საწინააღმდეგო გარემოება ეგონა.
41. კასატორის განმარტებით, „ნ. გ. ფ-ო“ წარმოადგენს საწარმოების ჯგუფს, რომლებსაც გააჩნიათ უფლება გამოიყენონ სასაქონლო ნიშანი „ნ.“. საწარმოები სხვადასხვა სახელმწიფოებში ფუნქციონირებენ და ზოგიერთი მათგანის სახელწოდებას თავად მოწინააღმდეგე მხარეც ვერ უთითებს. მაგალითად, ვერ უთითებს მის მიერვე ლეგალური საქონლის ნიმუშად წარმოდგენილი იაპონიაში წარმოებული პროდუქციის მწარმოებელ საწარმოზე, თუმცა აღიარებულია, რომ ეს საქონელი სასაქონლო ნიშნით „ნ.“ მართლზომიერად არის ნიშანდებული. კასატორის აზრით, შპს „დ. დ. ჯ“-ს მიერ შესყიდული, იგივე სასაქონლო ნიშნით - „ნ.“ - ნიშანდებული პროდუქცია არ არის კონტრაფაქციული და მასზე სასაქონლო ნიშანი, ასევე, უფლებამოსილი პირის მიერაა დატანილი.
42. საკასაციო საჩივრის ავტორის განცხადებით, სასამართლომ არ დაასაბუთა, თუ რატომ მიიჩნია, რომ საქონელი კონტრაფაქციულია და სასაქონლო ნიშანი არაუფლებამოსილი პირის მიერ არის დატანილი. სასამართლომ არ მოიყვანა კონტრაფაქციულობის დამადასტურებელი არცერთი მტკიცებულება (ასეთი მტკიცებულება არ არსებობს და არც შეიძლება არსებობდეს), რითაც დაირღვა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლი. საქონელს შორის მსგავსება კონტრაფაქციულობის დასადგენად არასაკმარისი პირობაა. მაგალითად, კონტრაფაქციას ექნება ადგილი, თუკი რომელიმე არაუფლებამოსილი საწარმო აწარმოებს ჩაიდანს, რომელიც თუმცა საქპატენტში დაცული ობიექტის მსგავსი არ იქნება, მაგრამ უნებართვოდ დაადებს სასაქონლო ნიშანს „ნ.“. აქედან გამომდინარე, განსახილველი საქმისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა - არსებობს თუ არა სასაქონლო ნიშნის ნებართვა და არა ის, მსგავსია თუ არა საქონელი. თუ სასაქონლო ნიშანს გამოიყენებს უფლებამოსილი პირი, მაშინ - საქონელი კონტრაფაქციული არ არის (მიუხედავად საქონელთა შორის მსგავსების ან განსხვავებისა).
43. საკასაციო საჩივრის ავტორის აზრით, მართალია, სასამართლომ გადაწყვეტილებაში მიუთითა „ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული სასაზღვრო ღონისძიებათა შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის „დ“ პუნქტზე, თუმცა არასწორად განმარტა იგი. აღნიშნული ნორმის თანახმად, კონტრაფაქციული პროდუქცია არის ნებისმიერი საქონელი, მათ შორის შესაფუთი საქონელი, რომელზედაც უნებართვოდაა მოთავსებული იმ სასაქონლო ნიშნის იდენტური სასაქონლო ნიშანი, რომელიც კანონიერად არის რეგისტრირებული ამ საქონელთან დაკავშირებით ან არსებითად არ

განსხვავდება აღნიშნული სასაქონლო ნიშნისგან და, აქედან გამომდინარე, არღვევს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ სასაქონლო ნიშნის მფლობელის უფლებებს.

44. დასახელებულ ნორმაში საქონლის კონტრაფიქციულად მიჩნევისათვის აუცილებელი პირობაა საქონელზე სასაქონლო ნიშნის უნებართვოდ დატანა და არა ორ სხვადასხვა საქონელს შორის მსგავსება. სასამართლომ აღნიშნული საკითხი არ გამოიკვლია და იმსჯელა მხოლოდ საქონლისა და სასაქონლო ნიშნის მსგავსებაზე. ცხადია, საქონლის კონტრაფიქციულობა უნდა დაემტკიცებინა მოსარჩელეს, „ნ. გ. ფ-ოს“ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის თანახმად, რაც მან ვერ დაამტკიცა.
45. „ნ. გ. ფ-ომ“ საქონლის კონტრაფიქციულობის დამტკიცება სცადა შემდეგით: „ნ. გ. ფ-ომ“ სასამართლოს წარუდგინა საქონლის ნიმუშები, რომლებიც მისი მტკიცებით წარმოებული და ნიშანდებულია სასაქონლო ნიშნის მფლობელის მიერ (მისივე განმარტებით საქონელი ეკუთვნის ადგილობრივ საწარმოს). სასამართლოსთვის წარდგენილი იქნა იმ საქონლის ნიმუშებიც, რომლებიც შეჩერებული იქნა შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის მიერ. აღმოჩნდა, რომ მოსარჩელის მიერ წარდგენილი საქონელი და საბაჟო დეპარტამენტიდან გამოთხოვილი ნიმუშები განსხვავებულია. „ნ. გ. ფ-ო“ ცდილობდა დაემტკიცებინა, რომ ნიმუშები ერთმანეთისგან განსხვავდება.
46. კასატორის აზრით, ის გარემოება, რომ საქონელი განსხვავებულია, ცხადია, არ ნიშნავს, რომ ერთ-ერთი მათგანი ან ორივე მათგანი კონტრაფიქციულია. კერძოდ, სავსებით შესაძლებელია, რომ ერთი და იგივე საწარმო აწარმოებდეს გარკვეული სახეობის განსხვავებულ პროდუქციას. მაგალითად, შესაძლებელია და ასეც არის, რომ „ნ. გ. ფ-ო“ ან მის მიერ უფლებამოსილი საწარმო აწარმოებდეს ორ ჩაიდანს, რომლებიც განსხვავდება ფორმით, ზომითა და ფერით. ამ მხრივ, მნიშვნელოვანია, რომ თვით პროცესუალური მოწინააღმდეგის მიერ წარმოდგენილი საქონლის მწარმოებლები სხვადასხვა პირები არიან (ამაზე მეტყველებს, რომ ერთ-ერთი საქონელი ნაწარმოებია იაპონიაში. ამასთან, მოსარჩელემ მწარმოებელი ფირმა ვერ დაასახელა). თუმცა სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქონელი კონტრაფიქციულია, რადგან საქონელს შორის არსებობს მსგავსება.
47. „ნ. გ. ფ-ო“ უთითებდა, რომ საქონელი, რომელიც მან წარადგინა მითითებულია „ნ. გ. ფ-ოს“ ოფიციალურ კატალოგში, ხოლო საქონელი, რომლის ნიმუშებიც წარდგენილი იქნა საბაჟო დეპარტამენტიდან, მითითებული არ არის.

48. კასატორის განმარტებით, ეს გარემოება არ მტკიცდება იმ მარტივი მიზეზების გამო, რომ ოფიციალური კატალოგი მოსარჩელეს არ წარმოუდგენია. ის მტკიცებულების სახით საქმეში არ დევს.
49. „ნ. გ. ფ-ომ“ წარმოადგინა ამონაბეჭდი შემოსავლების სამსახურის ვებ-გვერდიდან, საქპატენტის ოფიციალური ვებ-გვერდიდან.
50. საჩივრის ავტორის მითითებით, ცალსახად არ დგინდება, თუ საიდანაა გაკეთებული ამონაბეჭდები, მაგრამ რომ დავრწმუნდეთ კიდევ, რომ ამონაბეჭდები გაკეთებულია ოფიციალური ვებ-გვერდებიდან, ესეც არაფერს ცვლის, რადგან ვებ-გვერდებიდან ამოღებულია ის ფრაგმენტები, რაც „ნ. გ. ფ-საა“ ხელსაყრელი.
51. მნიშვნელოვანია, რომ კითხვაზე, თუ ვინაა იაპონიაში დამზადებული საქონლის მწარმოებელი, მოწინააღმდეგე მხარემ პასუხი ვერ გასცა. „ნ. გ. ფ-ო“ ვერ აკონკრეტებს იმ პირთა წრეს, რომლებიც უფლებამოსილნი არიან გამოიყენონ სასაქონლო ნიშანი „ნ.“.
52. მოწინააღმდეგე მხარე ვერ ასახელებს ვერც ერთ მტკიცებულებას, რომლითაც დამტკიცდება, რომ სადავო საქონელი არალეგალურია.
53. საკასაციო საჩივრის ავტორის აზრით, ნებისმიერი კრიტერიუმების გამოყენების შემთხვევაში, „ნ. გ. ფ-ოს“ მიერ ლეგალური საქონლის ნიმუშებად წარდგენილ საქონელს ვერ მიენიჭებოდა უპირატესობა იმ საქონელთან შედარებით, რომლებიც შეჩერებული იქნა საბაჟო დეპარტამენტის მიერ. არ არსებობდა საფუძველი, რომელიც დაამტკიცებდა, რომ თავად „ნ. გ. ფ-ოს“ მიერ წარმოდგენილი საქონელი ლეგალურია. განსახილველ შემთხვევაში, საქონლის კონტრაფაქციულობის ფაქტი შეიძლებოდა დამტკიცებულიყო მხოლოდ ექსპერტის მიერ.
54. სასამართლომ არ მიაქცია ყურადღება იმ გარემოებას, რომ შპს „დ. დ. ჯ“ მოითხოვდა აღნიშნული მიზნით ექსპერტიზის ჩატარებას, რაზედაც უარი ეთქვა. სასამართლოს არც თავად განუხორციელებია სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 162-ე მუხლით გათვალისწინებული საპროცესო ქმედება.
55. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქმეში არ არის არცერთი მტკიცებულება, რომლითაც შპს „დ. დ. ჯ-ის“ მიერ შესყიდული საქონლის კონტრაფაქციულობა დადგინდებოდა. არც ერთი მტკიცებულება მიუთითებს, რომ შპს „დ. დ. ჯ-ის“ საქონელზე დატანილი სასაქონლო ნიშანი უნებართვოდაა ნიშანდებული.
56. კასატორის აზრით, სასარჩელო მოთხოვნა არასწორადაა ჩამოყალიბებული და მისი დაკმაყოფილება არასწორია, ვინაიდან სარჩელით არ არის გამოკვეთილი კონკრეტულად რა ქმედება იკრძალება და კონკრეტულად რომელი და როგორი საქონლის მიმართ. კერძოდ, „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ კანონის მე-6 მუხლის თანახმად, შეიძლება აიკრძალოს სასაქონლო

ნიშნის დატანა საქონელზე ან მის შეფუთვაზე, სასაქონლო ნიშნის გამოყენებით მომსახურების შეთავაზება ან გაწევა, სასაქონლო ნიშნის გამოყენება რეკლამისთვის ან საქმიან ქალაქებსა და სხვა ქმედებები. ამიტომაც აუცილებელია, შპს „დ. დ. ჯ-იმ“ იცოდეს, თუ კონკრეტულად რა ქმედება ეკრძალება. არ შეიძლება სუბექტს აეკრძალოს ნებისმიერი ქმედების განხორციელება, მათ შორის მართლზომიერი ქმედებისა.

57. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2014 წლის 25 დეკემბრის განჩინებით შპს „დ. დ. ჯ-ის“ საკასაციო საჩივარი წარმოებაში იქნა მიღებული სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად.

58. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 მაისის განჩინებით შპს „დ. დ. ჯ-ის“ საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2014 წლის 29 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაზე დასაშვებად იქნა ცნობილი.

## ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

59. საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლისა და საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ შპს „დ. დ. ჯ-ის“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

60. სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილია, რომ 2011 წლის 23 აგვისტოს, მოსარჩელე ნ. გ. ფ-ომ საქპატენტში დაარეგისტრირა სასაქონლო ნიშანი N-I საერთაშორისო კლასიფიკატორის მიხედვით მე-7, მე-9 და მე-11 კლასებში შემავალი საქონლის ჩამონათვალის მიმართ.

61. ნ. გ. ფ-ოს განცხადების საფუძველზე, საქპატენტის თავჯდომარემ 2012 წლის 18 მაისს გამოსცა #605/03 ბრძანება „სასაქონლო ნიშანზე სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნის რეგისტრაციის თაობაზე“, რომლითაც განისაზღვრა სასაქონლო ნიშანზე - N-I - სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნის დარეგისტრირება ორი წლის ვადით სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნათა რეესტრში.

62. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ შპს „დ. დ. ჯ-ის“ კუთვნილ, სადავო საქონელზე და მის შეფუთვაზე დატანილი სასაქონლო ნიშანი - N-I მსგავსია მოსარჩელე ნ. გ. ფ-ოს კუთვნილი სასაქონლო ნიშნის - N-I, ხოლო საქონლის თითოეული სახეობა, რომელის იმპორტსაც აპირებდა მოპასუხე, შედის იმ საქონლის ჩამონათვალში, რომლის მიმართაც მოსარჩელეს

დარეგისტრირებული აქვს სასაქონლო ნიშანი N-I. ამავე დროს, იმპორტირებული საქონელი იმდენად მსგავსია იმ საქონლის, რომლის მიმართაც მოსარჩელეს დარეგისტრირებული აქვს სასაქონლო ნიშანი, რომ ჩნდება ამ ნიშნების აღრევისა და მომხმარებლის შეცდომაში შეყვანის შესაძლებლობა.

63. განსახილველ ფაქტებთან დაკავშირებით კასატორს არ წარმოუდგენია დასაბუთებული საკასაციო პრეტენზია, ამდენად, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მითითებული ფაქტები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსთვის.
64. საკასაციო საჩივრის შინაარსის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მსჯელობის საგანია:
- (ა) არის თუ არა მოსარჩელე მის მიერ მითითებულ სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების მფლობელი;
  - (ბ) გააჩნია თუ არა მოპასუხეს/კასატორს მსგავსი საქონლის მიმართ სადავო სასაქონლო ნიშნის გამოყენების უფლება (და, შესაბამისად, კონტრაფაქციულია თუ არა კასატორის საქონელი);
  - (გ) ვის ეკისრება საქონლის კონტრაფაქციულობის მტკიცების ტვირთი;
  - (დ) გამოკვლეულია თუ არა სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოპასუხის/კასატორის საქონლის განადგურების მოთხოვნის დაკმაყოფილების ყველა სამართლებრივი წინაპირობა.

**არის თუ არა მოსარჩელე მის მიერ მითითებულ სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების მფლობელი**

65. აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით გამოკვლეულ უნდა იქნას, მიუთითებს თუ არა სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტები სადავო სასაქონლო ნიშანზე მოსარჩელის განსაკუთრებული უფლების არსებობაზე და პროცესუალურად რამდენად სწორად აქვს დადგენილი ეს ფაქტები სასამართლოს.
66. მიუხედავად იმისა, რომ საკასაციო საჩივრიდან მკაფიოდ არ იკვეთება სასაქონლო ნიშანზე მოსარჩელის განსაკუთრებულ უფლებასთან დაკავშირებით კასატორის პრეტენზია, იგი საკასაციო საჩივარში, გარკვეულწილად, მაინც ეხება ამ საკითხს. კერძოდ, კასატორი აღნიშნავს, რომ მოსარჩელის განმარტებით, მის მიერ წარმოდგენილი საქონელი მოცემულია ოფიციალურ კატალოგში, თუმცა ეს კატალოგი საქმეში მტკიცებულების სახით წარმოდგენილი არ არის; კასატორი სადავოდ ხდის საქმეში წარმოდგენილ ამონაბეჭდებს შემოსავლების სამსახურისა და საქპატენტის ოფიციალური ვებ-გვერდებიდან (მათ ნამდვილობას);

კასატორი, ასევე აღნიშნავს, რომ მოსარჩელე ვერ აკონკრეტებს იმ პირთა წრეს, რომლებიც უფლებამოსილი არიან გამოიყენონ სადავო სასაქონლო ნიშანი; შესაბამისად, არ დასტურდება კასატორის მიერ საქონლის არალეგალურად შემოტანის ფაქტი.

67. ყოველივე ზემოაღნიშნული მიუთითებს იმაზე, რომ კასატორმა სადავოდ გახადა მოსარჩელის განსაკუთრებული უფლება სასაქონლო ნიშანზე N-I.
68. „ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების ვაჭრობასთან დაკავშირებული ასპექტების შესახებ შეთანხმების“ (TRIPS) მე-15 მუხლის შესაბამისად, „სასაქონლო ნიშანს შეიძლება წარმოადგენდეს ნებისმიერი სიმბოლო ან სიმბოლოთა ერთობლიობა, რომელსაც უნარი შესწევს ერთი საწარმოს საქონელი და მომსახურება სხვა საწარმოს საქონლისა და მომსახურებისაგან განასხვავოს“.<sup>1</sup> „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ასეთი სიმბოლო შეიძლება იყოს „სიტყვა ან სიტყვები, აგრეთვე ადამიანის სახელი; ასოები; ციფრები; ბგერები; გამოსახულება; სამგანზომილებიანი ფიგურა, მათ შორის, საქონლის ფორმა ან შეფუთვა ისევე, როგორც საქონლის სხვა გარეგნული გაფორმება ფერის ან ფერთა კომბინაციის გამოყენებით“.
69. სამრეწველო საკუთრების დაცვის პარიზის კონვენციის<sup>2</sup> შესაბამისად, სასაქონლო ნიშნის მფლობელს ენიჭება ერთგვაროვან ან მსგავს საქონელზე ამ ნიშნის ან მისი ვარიანტების გამოყენების განსაკუთრებული უფლება. ამავე კონვენციის მე-6 მუხლის თანახმად კი, სასაქონლო ნიშნებზე განსაკუთრებული უფლებების მოპოვებისა და დამცავი დოკუმენტების ძალაში შენარჩუნების წესებს არეგულირებს მხოლოდ ეროვნული კანონმდებლობა.
70. სასაქონლო ნიშნების დაცვის პრაქტიკით მსოფლიოში ჩამოყალიბდა სასაქონლო ნიშნებზე განსაკუთრებული უფლებების მოპოვების ორი მეთოდი. პირველის თანახმად, განსაკუთრებული უფლების მოპოვება რაიმე სპეციალურ პროცედურას არ საჭიროებს და მიიღწევა სასაქონლო ნიშნის ფაქტობრივი გამოყენებით, ხოლო მეორის მიხედვით, სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების მოპოვებისათვის აუცილებელია შესაბამის დაწესებულებაში სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაცია<sup>3</sup>.

<sup>1</sup> ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების ვაჭრობასთან დაკავშირებული ასპექტების შესახებ შეთანხმება (TRIPS) საქართველოსთვის ძალაში შევიდა 2000 წლის 14 ივნისს, იხ. [http://www.wipo.int/wipolex/en/other\\_treaties/parties.jsp?treaty\\_id=231&group\\_id=22](http://www.wipo.int/wipolex/en/other_treaties/parties.jsp?treaty_id=231&group_id=22)

<sup>2</sup> სამრეწველო საკუთრების დაცვის პარიზის კონვენციის საქართველო მიუერთდა სსრ კავშირის დროს (1965 წ.) აღებული ვალდებულებების გაგრძელების შესახებ დეკლარაციის საფუძველზე, 1994 წლის 18 იანვარს, იხ. [http://www.wipo.int/treaties/en/notifications/paris/treaty\\_paris\\_147.html](http://www.wipo.int/treaties/en/notifications/paris/treaty_paris_147.html)

<sup>3</sup> დავით მამუკაშვილი, ინტელექტუალურ უფლებათა სამართალი, გამომცემლობა „მერიდიანი“, თბილისი, 2012, გვ. 385-386

71. საქართველოს კანონმდებლობა სასაქონლო ნიშნებზე განსაკუთრებული უფლებების მოპოვებას საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნულ ცენტრში „საქპატენტში“ მათი რეგისტრაციის ფაქტს უკავშირებს.
72. შესაბამისად, საქართველოში სასაქონლო ნიშნებზე უფლებების მოპოვება იწყება სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციისთვის სასურველი სიმბოლოს შერჩევით, მასზე საგანაცხადო მასალების მომზადებითა და „საქპატენტში“ წარდგენით.<sup>4</sup>
73. რეგისტრაციით ხდება დაცვის ობიექტის ნამდვილი არსობრივი ფარგლების დაფიქსირება; ამასთან ერთად, რეგისტრაციით აღინუსხება საქონლის ის წრე, რომელთა მიმართ გამოსაყენებლადაც არის განკუთვნილი სასაქონლო ნიშანი. რეგისტრაციის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფუნქციაა „საქპატენტის“ მიერ ყველა რეგისტრირებული სასაქონლო ნიშნის თაობაზე ინფორმაციის გამოქვეყნება, რაც წარმოადგენს ნიშნის მფლობელის კონკურენტებისათვის გაფრთხილებას<sup>5</sup>.
74. „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასაქონლო ნიშანი დაცულია „საქპატენტში“ მისი რეგისტრაციის ან საერთაშორისო შეთანხმების საფუძველზე.
75. ამავე კანონის მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, რეგისტრაციით დაცულ სასაქონლო ნიშანზე მფლობელის განსაკუთრებული უფლება წარმოიშობა ამ ნიშნის რეგისტრაციის დღიდან (შესაბამისად, რეგისტრაციის ფაქტი საქართველოში არა დეკლარაციულია, როგორც ინგლისურ-ამერიკულ სისტემაში, რომელიც არ ითვალისწინებს განსაკუთრებული უფლების რეგისტრაციას, არამედ - კონსტიტუციური).
76. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციისას რეესტრში შეიტანება სასაქონლო ნიშნის გამოსახულება, ცნობები მისი მფლობელის შესახებ, სასაქონლო ნიშნის პრიორიტეტის თარიღი, სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციის თარიღი, საერთაშორისო კლასიფიკატორის მიხედვით დაჯგუფებული იმ საქონლის ჩამონათვალი, რომლის მიმართაც რეგისტრირებულია სასაქონლო ნიშანი და რეგისტრაციასთან დაკავშირებული სხვა ინფორმაცია<sup>6</sup>. სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლება მოქმედებს საერთაშორისო კლასიფიკატორის მიხედვით დაჯგუფებული იმ საქონლის

<sup>4</sup> სასაქონლო ნიშნების საერთაშორისო რეგისტრაცია წესრიგდება „ნიშნების საერთაშორისო რეგისტრაციის შესახებ მადრიდის შეთანხმებასთან დაკავშირებული ოქმით“ (საქართველოსთვის ძალაშია 1998 წლის 20 აგვისტოდან)

<sup>5</sup> დავით დამუკაშვილი, ინტელექტუალურ უფლებათა სამართალი, გამომცემლობა „მერიდიანი“, თბილისი, 2012, გვ. 393-394

<sup>6</sup> „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ კანონის მე-17 მუხლის მე-2 პუნქტი



ჩამონათვალის მიმართ, რომელთან დაკავშირებითაც რეგისტრირებულია აღნიშნული სასაქონლო ნიშანი.<sup>7</sup>

77. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტული სამართლის მიხედვით, სასაქონლო ნიშანი, ეროვნული კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით მისი რეგისტრაციის მომენტიდან, ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლით დაცულ „ქონებას“ წარმოადგენს.<sup>8</sup> შესაბამისად, რეგისტრაციის პროცედურების დასრულების შემდეგომ სასაქონლო ნიშანი ხდება საკუთრების ობიექტი და მასზე ვრცელდება საკუთრების დაცვის ყველა სამართლებრივი რეგულაცია. ზოგიერთ შემთხვევაში არა მხოლოდ სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაცია, არამედ თავად რეგისტრაციის განაცხადი და სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების მაძიებლის სამართლებრივი სტატუსიც კი უკვე შესაძლებელია წარმოშობდეს ისეთ ქონებრივ უფლებებს, რომლებიც ექცევა პირველი ოქმის პირველი მუხლით გათვალისწინებული „ქონების“ ცნებაში.<sup>9</sup>
78. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ მოსარჩელის განსაკუთრებული უფლების წარმოშობა სასაქონლო ნიშანზე N-I მართებულად დაუკავშირა საქპატენტში აღნიშნული ნიშნის რეგისტრაციის ფაქტს.
79. საკასაციო სასამართლოს შემდგომი შეფასების საგანია რამდენად მართებულად დაადგინა სააპელაციო სასამართლომ თავად სადავო სასაქონლო ნიშანზე მოსარჩელის განსაკუთრებული უფლების რეგისტრაციის ფაქტი. როგორც უკვე აღინიშნა, კასატორი უთითებს საქონლის ოფიციალური კატალოგის არარსებობაზე და სადავოდ ხდის შემოსავლების სამსახურისა და საქპატენტის ვებ-გვერდებიდან საქმეში წარმოდგენილი ამონაბეჭდების ნამდვილობას.
80. სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოსარჩელის (ნ. გ. ფ-ოს) განსაკუთრებული უფლება სასაქონლო ნიშანზე N-I წარმოიშვა საქონლის მე-7, მე-9 და მე-11 კლასების მიმართ საქპატენტის მიერ 2011 წლის 23 აგვისტოს გაცემული სარეგისტრაციო მოწმობით; ასევე,

<sup>7</sup> გამონაკლისს წარმოადგენს საყოველთაოდ აღიარებული ნიშნები. ამ ნიშნების თაობაზე იხ. პარიზის კონვენციის 6-bis მუხლი, ასევე „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3.3. მუხლი

<sup>8</sup> *Anheuser-Busch Inc. v. Portugal* [GC], no. 73049/01, §§ 66-72, ECHR 2007-I, იხ. [http://hudoc.echr.coe.int/eng#{"dmdocnumber":\["812726"\],"itemid":\["001-78981"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{) შეად. Guide Sur Kes Marques De Fabrique, De Commerce ou De Service, pp.19-20, იხ. [http://www.cabinetbassamat.com/fileadmin/Codes%20et%20lois/Propri%3Bt%3B%20intellectuelle%20et%20industrielle/GUIDE\\_FR.pdf](http://www.cabinetbassamat.com/fileadmin/Codes%20et%20lois/Propri%3Bt%3B%20intellectuelle%20et%20industrielle/GUIDE_FR.pdf)

<sup>9</sup> *Anheuser-Busch Inc. v. Portugal* [GC], no. 73049/01, §§ 73-78, ECHR 2007-I, იხ. [http://hudoc.echr.coe.int/eng#{"dmdocnumber":\["812726"\],"itemid":\["001-78981"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

„სასაქონლო ნიშანზე სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნის რეგისტრაციის თაობაზე” საქპატენტის თავჯდომარის 2012 წლის 18 მაისს #605/03 ბრძანების საფუძველზე, რომლითაც განისაზღვრა სასაქონლო ნიშანზე - N-I - სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნის დარეგისტრირება ორი წლის ვადით სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ მოთხოვნათა რეესტრში.

81. „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის თანახმად, სასაქონლო ნიშნების რეესტრში რეგისტრაციის შემდეგ „საქპატენტი“ გასცემს მოწმობას სასაქონლო ნიშანზე, რომლითაც დასტურდება სიმბოლოს რეგისტრაცია სასაქონლო ნიშნად, სასაქონლო ნიშნის პრიორიტეტის თარიღი, მფლობელის განსაკუთრებული უფლება აღნიშნულ სასაქონლო ნიშანზე და სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციის მოქმედების ვადა.
82. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები - მოსარჩელე ნ. გ. ფ-ოს სახელზე საქონლის მე-7, მე-9 და მე-11 კლასების მიმართ სასაქონლო ნიშნის N-I 2011 წლის 23 აგვისტოს სარეგისტრაციო მოწმობა და საქპატენტის თავჯდომარის 2012 წლის 18 მაისის #605/03 ბრძანება საკმარისია მოსარჩელის მიერ სასაქონლო ნიშანზე N-I განსაკუთრებული უფლების მოპოვების დასადასტურებლად.
83. გასათვალისწინებელია, რომ თავად ამ მტკიცებულებებთან მიმართებაში საკასაციო პრეტენზია არ არის წარმოდგენილი, შესაბამისად მათი კანონიერების საკითხზე მსჯელობისას საკასაციო სასამართლო შეზღუდულია საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 404-ე მუხლის პირველი ნაწილის დანაწესით.
84. შესაბამისად, კასატორის მიერ სადავოდ გამხდარი, საკასაციო საჩივარში მითითებული მტკიცებულებების არარსებობა (ან არასათანადოდ შეფასება) არ შეიძლება ჩაითვალოს სასაქონლო ნიშანზე - N-I მოსარჩელის განსაკუთრებული უფლების დაუდასტურებლობის საფუძველად. ამრიგად, სააპელაციო სასამართლომ მართებულად დაადგინა, რომ ნ. გ. ფ-ო სასაქონლო ნიშანზე N-I განსაკუთრებული უფლების მფლობელს წარმოადგენს.

გააჩნია თუ არა კასატორს მსგავსი საქონლის მიმართ სადავო სასაქონლო ნიშნის გამოყენებაზე ნებართვა და, შესაბამისად, კონტრაფაქციულია თუ არა კასატორის საქონელი

85. ინტელექტუალური საკუთრების სამართალში კონტრაფაქცია გულისხმობს ინტელექტუალური საკუთრების უფლების უნებართვო გამოყენებას.<sup>10</sup>
86. „ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ სასაზღვრო ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, კონტრაფაქციული პროდუქცია არის ნებისმიერი საქონელი, მათ შორის, შესაფუთი საქონელი, რომელზედაც უნებართვოდაა მოთავსებული იმ სასაქონლო ნიშნის იდენტური სასაქონლო ნიშანი, რომელიც კანონიერად არის რეგისტრირებული ამ საქონელთან დაკავშირებით ან არსებითად არ განსხვავდება აღნიშნული სასაქონლო ნიშნისაგან, და, აქედან გამომდინარე, არღვევს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ სასაქონლო ნიშნის მფლობელის უფლებებს.
87. ზემოაღნიშნული ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე, საქონლის კონტრაფაქციულად მიჩნევისათვის უნდა დაკმაყოფილდეს რამდენიმე პირობა: (1) საქონელი უნდა იყოს იმ საქონლის იდენტური ან მსგავსი (შედიოდეს იმ საქონლის ჩამონათვალში), რომლის მიმართაც რეგისტრირებულია სასაქონლო ნიშანი; (2) საქონელზე მოთავსებული უნდა იყოს ამ საქონელთან დაკავშირებით რეგისტრირებული სასაქონლო ნიშნის იდენტური ან მსგავსი სასაქონლო ნიშანი; (3) იდენტური ან მსგავსი სასაქონლო ნიშანი მოთავსებული უნდა იყოს უნებართვოდ.
88. ამდენად, საკასაციო სასამართლო იზიარებს კასატორის მოსაზრებას, რომ საქონლის კონტრაფაქციულად ცნობისათვის მნიშვნელოვანია იმის დადგენა სასაქონლო ნიშნით ნიშანდება შესაბამისი ნებართვით განხორციელდა თუ არა, თუმცა ვერ გაიზიარებს კასატორის მოსაზრებას, რომ კონტრაფაქციულობის დასადგენად მხოლოდ ეს გარემოებაა საკმარისი.
89. ზემოაღნიშნული ნორმით მოცემული ყველა ელემენტი კუმულაციურად უნდა არსებობდეს იმისათვის, რომ კონტრაფაქციულობის ფაქტი დადგინდეს.
90. შესაბამისად, ვერ იქნება გაზიარებული კასატორის მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ სასამართლოს არ უნდა მოეხდინა სხვადასხვა (მოსარჩელისა და მოპასუხის) საქონლის შედარება, აგრეთვე, მოპასუხის საქონლის შედარება საერთაშორისო კლასიფიკატორის მიხედვით მოცემული საქონლის ჩამონათვალთან. სწორედ საქონელთა შედარების გზით არის შესაძლებელი, დადგინდეს რამდენად იდენტური ან მსგავსია საქონელზე

---

<sup>10</sup> Combattre la contrefaçon, Un guide pratique à l'usage des sociétés industrielles européennes, Avec le soutien de la Commission Européenne, Octobre 2001, p. 9-10, იხ. [http://www.orgalime.org/sites/default/files/counterfeiting\\_guide\\_fr.pdf](http://www.orgalime.org/sites/default/files/counterfeiting_guide_fr.pdf), შეად., დავით მამუკაშვილი, ინტელექტუალური საკუთრების სამართალი, თბილისი, 2000, გვ.239

დატანილი სასაქონლო ნიშნები<sup>11</sup> და დატანილია თუ არა ისინი იმ საქონლის იდენტურ ან მსგავს საქონელზე, რომლის მიმართაც მფლობელს რეგისტრირებული აქვს საკუთარი სასაქონლო ნიშანი.<sup>12</sup>

91. მოცემულ შემთხვევაში, კასატორი თავადვე ადასტურებს, რომ მის მიერ შესყიდულ საქონელზე დატანილი სასაქონლო ნიშანი მოსარჩელის სასაქონლო ნიშნის არათუ მსგავსი, არამედ იდენტურია, ხოლო შესყიდული საქონელი იმ საქონლის მსგავსია, რომლის მიმართაც „საქპატენტში“ რეგისტრირებულია სადავო სასაქონლო ნიშანი (იხ. საკასაციო საჩივარი, ტ. 2, ს.ფ. 78-94). თუმცა კასატორი უთითებს, რომ მსგავს საქონელზე იდენტური სასაქონლო ნიშანი მას გამოყენებული აქვს შესაბამისი ნებართვის საფუძველზე.
92. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, უნდა დადგინდეს ნიშანდებაზე შესაბამისი ნებართვის არსებობა-არარსებობის ფაქტი. აღნიშნული კი უკავშირდება მტკიცების ტვირთის გადანაწილებას, კერძოდ, საკითხს ვის ეკისრება საქონლის კონტრაფაქციულობის მტკიცების ტვირთი.

### საქონლის კონტრაფაქციულობის მტკიცების ტვირთი

93. საქონლის კონტრაფაქციულობის მტკიცების ტვირთის გადანაწილება უკავშირდება წინა პარაგრაფებში უკვე განხილულ სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციის ინსტიტუტს. როგორც უკვე აღინიშნა, განსაკუთრებული უფლების მქონე პირი თავისი უფლებებს სასაქონლო ნიშანზე ადასტურებს რეგისტრაციის მოწმობით<sup>13</sup>, ხოლო საწინააღმდეგოს მტკიცების ტვირთი

---

<sup>11</sup> სასაქონლო ნიშნების შედარება, დაპირისპირებული გარემოების გამოვლენის მიზნით ხორციელდება ფარდობითი ხასიათის კრიტერიუმების მეშვეობით. ინტელექტუალურ საკუთრების სამართალში დამკვიდრებულმა ტერმინებმა „აბსოლუტური“ და „ფარდობითი“ (შედარებითი) ასახვა ჰპოვა პოზიტიურ სამართალში. აბსოლუტური კრიტერიუმით შემოწმებისას მნიშვნელობა არ აქვს სხვა სასაქონლო ნიშნებთან კავშირებს, მნიშვნელოვანია მხოლოდ ამ ნიშნის არსობრივი მხარე. ფარდობითი (შედარებითი) კრიტერიუმით შემოწმების დროს კი დგინდება მოცემული ნიშნის სამართლებრივი დამოკიდებულება სხვა რეგისტრირებულ ნიშნებთან. მითითებული კრიტერიუმებით სასაქონლო ნიშნის შემოწმება ხდება არსობრივი ექსპერტიზის დროს და წარმოადგენს მის ორ სახეს (იხ. „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლი), რაც ქმნის სასაქონლო ნიშანზე მფლობელის განსაკუთრებული უფლების რეგისტრაციის სამართლებრივ წინაპირობას.

<sup>12</sup> Фальсификация и контрафакция: экспертный аспект, Нестеров А.В., 2001, об. [http://www.labrate.ru/articles/nesterov\\_article\\_2001\\_contrafactio.htm](http://www.labrate.ru/articles/nesterov_article_2001_contrafactio.htm), შეად. Opposition/Contrefaçon: la marque et les produits/services qu'elle désigne, об. <http://www.chailot.fr/marque/procedure-marque-inpi/oppositioncontrefacon-la-marque-et-les-produitsservices-quelle-designe.html>

<sup>13</sup> „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლი

(მაგ., რომ ეს უფლება მოსარჩელეს არ წარმოეშვა) ეკისრება მოპასუხეს.<sup>14</sup> აღნიშნულზე მიუთითებს ისიც, რომ რეესტრში რეგისტრირებული უფლება დაცულია როგორც საერთაშორისო კონვენციებით (პარიზის კონვენციის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტი), ისე ქვეყნის შიდა კანონმდებლობით („ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ სასაზღვრო ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლი).

94. შესაბამისად, რეგისტრაციის ფაქტი უკვე საკმარისია იმისათვის, რომ რეგისტრირებული უფლების მქონე პირს წარმოეშვას საკუთარი „ქონების“ დაცვის უფლება „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 და 45-ე მუხლებისა და „ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ სასაზღვრო ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის საფუძველზე.
95. კონკრეტულ შემთხვევაში, რადგან მოსარჩელე წარმოადგენს სასაქონლო ნიშანზე (N-I) განსაკუთრებული უფლების მფლობელს, მხოლოდ მას შეეძლო მოპასუხისათვის მიეცა ამ ნიშნის გამოყენების უფლება. შესაბამისად, არ შეიძლება მოსარჩელეს დაეკისროს არარსებული ფაქტის მტკიცების ტვირთი. ის ფაქტი, რომ მოპასუხეს გააჩნდა ამ ნიშნის გამოყენების უფლება, უნდა ამტკიცოს მოპასუხემ.
96. საქონლის კონტრაფაქციულობის მტკიცების ტვირთის სწორად გადანაწილებისათვის მნიშვნელოვანია ინტელექტუალური საკუთრების სამართალში არსებული პრეზუმფციების განხილვა.
97. მოსარჩელის მიერ (1) სადავო სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების არსებობისა და (2) მოწინააღმდეგე მხარის მიერ იდენტურ ან მსგავს საქონელზე იდენტური ან მსგავსი ნიშნის გამოყენების ფაქტების დადასტურება იწვევს მოპასუხის მიერ მოსარჩელის კუთვნილი სასაქონლო ნიშნის უნებართვოდ გამოყენების (მოპასუხის საქონლის კონტრაფაქციულობის) პრეზუმფციის ამოქმედებას. ამ პრეზუმფციის გაქარწყლება ეკისრება იმ მხარეს, ვის საწინააღმდეგოდაც ის მოქმედებს, ე.ი. მოპასუხეს.
98. მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელემ დაადასტურა ორივე ფაქტი, რაც საკმარისი იყო პრეზუმფციის ასამოქმედებლად. მოპასუხემ კი ვერ წარმოადგინა რაიმე მტკიცებულება, რომელიც მიუთითებდა სადავო სასაქონლო ნიშნის გამოყენების უფლებაზე<sup>15</sup>.
99. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო ვერ გაიზიარებს ასევე კასატორის/მოპასუხის მოსაზრებას, რომ საქონლის კონტრაფაქციულობა

<sup>14</sup> ძამუკაშვილი დავითი. ინტელექტუალურ უფლებათა სამართალი. გამომცემლობა „მერიდიანი“, თბ. 2012, გვ. 393-394

<sup>15</sup> „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლი

შეიძლება დამტკიცდეს მხოლოდ ექსპერტის დასკვნით.<sup>16</sup> როგორც უკვე აღინიშნა, მოცემულ შემთხვევაში მოქმედებს პრეზუმფცია, რომ საქონელი კონტრაფაქციულია (ხოლო პრეზუმფცია, ისევე როგორც პრეიუდიცია, არ შედის მტკიცების საგანში. შესაბამისად, მისი დადასტურება, მათ შორის, ექსპერტის დასკვნით არ ხდება). შესაძლებელია, მხოლოდ აღნიშნული პრეზუმფციის გაქარწყლება, რაც მოპასუხის მტკიცების ტვირთია.

100. რაც შეეხება თავად რეგისტრირებული სასაქონლო ნიშნის ექსპერტიზას, გასათვალისწინებელია, რომ „საქპატენტში“ სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების რეგისტრაციას წინ უსწრებს ფორმალური მოთხოვნების ექსპერტიზა და არსობრივი ექსპერტიზა<sup>17</sup>. ფორმალური მოთხოვნების ექსპერტიზა ადგენს, არის თუ არა განაცხადი გაფორმებული კანონის შესაბამისად<sup>18</sup>, ხოლო არსობრივი ექსპერტიზა ამოწმებს, არსებობს თუ არა სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციაზე უარის თქმის აბსოლუტური და შედარებითი საფუძვლები<sup>19</sup>. მოსარჩელის მიერ წარმოდგენილი რეგისტრაციის მოწმობა მიუთითებს იმაზე, რომ მითითებულ სასაქონლო ნიშანს უკვე გავლილი აქვს შესაბამისი ექსპერტიზა, ხოლო მოპასუხე არ ხდის სადავოდ ამ მოწმობის კანონიერებას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

101. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორის მითითებას, რომ მას გააჩნია ნებართვა სადავო სასაქონლო ნიშნის გამოყენებაზე მსგავსი საქონელის მიმართ და, შესაბამისად, მისი საქონელი არ წარმოადგენს კონტრაფაქციულს. კანონის თანახმად, მოპასუხეს ეკისრებოდა მის საქონელზე იდენტური სასაქონლო ნიშნის სათანადო ნებართვის საფუძველზე გამოყენების მტკიცების ტვირთი, რაც მოპასუხემ ვერ გასწია.

---

<sup>16</sup> აღნიშნული მოსაზრებით კასატორი გარკვეულ წიმააღმდეგობაში მოდის საკუთარ თავთან. თუ მივიჩნევთ, რომ საქონლის კონტრაფაქციულობის მტკიცების ტვირთი ეკისრება მოსარჩელეს, მაშინ სამართლებრივი შედეგისათვის მნიშვნელობა არ აქვს სასამართლოს მიერ ექსპერტიზის დანიშვნის თაობაზე მოპასუხის შუამდგომლობის არდაკმაყოფილების კანონიერების შემოწმებას; ხოლო თუ მივიჩნევთ, რომ კასატორს უნდა დაედასტურებინა სადავო გარემოებები, მაშინ, წინამდებარე დავის სპეციფიკიდან გამომდინარე, პასუხი უნდა გაეცეს კითხვას ექსპერტის დასკვნა რამდენად წარმოადგენს დასაშვებ მტკიცებულებას (სსსკ-ის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილი) იმის დასადგენად, კონტრაფაქციულია თუ არა კასატორის საქონელი.

<sup>17</sup> „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის პირველი პუნქტი

<sup>18</sup> იქვე, მე-13 მუხლის მე-2 პუნქტი

<sup>19</sup> იქვე, მე-14 მუხლი

გამოკვლეულია თუ არა სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოპასუხის საქონლის განადგურების მოთხოვნის დაკმაყოფილების ყველა სამართლებრივი წინაპირობა

102. კასატორის მოსაზრებასთან დაკავშირებით, რომ სასარჩელო მოთხოვნა არასწორადაა ჩამოყალიბებული, რადგან არ არის გამოკვეთილი კონკრეტულად რა ქმედება იკრძალება და კონკრეტულად რომელი ან როგორი საქონლის მიმართ, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს შემდეგს:
103. „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების დარღვევის შემთხვევაში, სასაქონლო ნიშნის მფლობელს უფლება აქვს მიმართოს სასამართლოს და მოითხოვოს: ა) თავისი უფლების დამრღვევი ქმედების შეწყვეტა; ბ) მიყენებული ზიანის ანაზღაურება; გ) ყველა იმ გამოსახულების, ეტიკეტის, ანაბეჭდის, შეფუთვის, შესაფუთი მასალისა და სარეკლამო განცხადების განადგურება, რომელიც შეიცავს რეგისტრირებულ სასაქონლო ნიშანს, წარმოადგენს მის ასლს ან იმიტაციას; დ) სასაქონლო ნიშნის დასამზადებლად განკუთვნილი კლიშეების, მატრიცების, ხოლო თუ სასაქონლო ნიშნის საქონლისაგან განცალკევება შეუძლებელია, თვით ამ საქონლის განადგურებაც კი.
104. ამდენად, სასაქონლო ნიშნის მფლობელს კანონი აძლევს ფართო უფლებების გამოყენების შესაძლებლობას, რომლითაც ისარგებლა მოსარჩელემ და ამ მხრივ კასატორის მოსაზრება დაუსაბუთებელია.
105. თუმცა, საკასაციო საჩივრის შინაარსიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს საკითხს რამდენად საფუძვლიანია მოსარჩელის (სასაქონლო ნიშნის მფლობელის) მოთხოვნა საქონლის განადგურების თაობაზე, ანუ გამოკვლეულია თუ არა სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოპასუხის საქონლის განადგურების მოთხოვნის დაკმაყოფილების ყველა სამართლებრივი წინაპირობა.
106. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად სააპელაციო სასამართლომ მართებულად გამოიყენა „სასაქონლო ნიშნების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის მეორე ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტები, თუმცა არასწორად განმარტა „დ“ ქვეპუნქტი. გასათვალისწინებელია, რომ მითითებული მუხლის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლების დარღვევის შემთხვევაში, სასაქონლო ნიშნის მფლობელს უფლება აქვს მიმართოს სასამართლოს და მოითხოვოს სასაქონლო ნიშნის დასამზადებლად განკუთვნილი კლიშეების, მატრიცების, ხოლო თუ სასაქონლო ნიშნის საქონლისაგან განცალკევება შეუძლებელია, თვით ამ საქონლის განადგურებაც კი.

107. ამდენად, ამ უკიდურესი ზომის გამოყენებისათვის აუცილებელია არსებობდეს ისეთი შემთხვევა, რომელიც მიუთითებს სასაქონლო ნიშნის საქონლისაგან განცალკევების შეუძლებლობაზე. იმის გათვალისწინებით, რომ მოსარჩელე ითხოვდა საქონლის განადგურებას, სასამართლოს იურიდიულად სწორად უნდა განესაზღვრა მტკიცების საგანი, რომელიც ასევე უნდა ითვალისწინებდეს სასაქონლო ნიშნის საქონლისაგან განცალკევების შეუძლებლობის ფაქტს, რაც უნდა გამხდარიყო მტკიცებითი პროცესის ობიექტი. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი წინაპირობების კვლევის გარეშე შეუძლებელია სწორი დასკვნების გაკეთება ამ საქონელის განადგურების თაობაზე.
108. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ არ გამოიკვლია საქონლის განადგურების მოთხოვნის დაკმაყოფილების ყველა სამართლებრივი წინაპირობა, რადგან არასწორად განსაზღვრა მტკიცების საგანი.
109. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, საკასაციო სასამართლო აუქმებს გადაწყვეტილებას და საქმეს ხელახლა განსახილველად აბრუნებს სააპელაციო სასამართლოში, თუ: ა) საქმის გარემოებები საპროცესო ნორმების ისეთი დარღვევითაა დადგენილი, რომ ამ დარღვევების შედეგად საქმეზე არასწორი გადაწყვეტილება იქნა გამოტანილი და საჭიროა მტკიცებულებათა დამატებითი გამოკვლევა; ბ) არსებობს ამ კოდექსის 394-ე მუხლით გათვალისწინებული საფუძვლები, გარდა აღნიშნული მუხლის „გ“ და „ე“ ქვეპუნქტებისა.
110. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ სწორად უნდა განსაზღვროს მტკიცების საგანი მოსარჩელის იმ მოთხოვნასთან დაკავშირებით, რომლითაც ის ითხოვს სადავო საქონლის განადგურებას. ამისათვის სააპელაციო სასამართლომ საქმის ხელახლა განხილვისას უნდა გამოიკვლიოს, შესაძლებელია თუ არა კასატორის (მოპასუხის) სასაქონლო ნიშნის საქონლისაგან განცალკევება. მოსარჩელის მოთხოვნა ამ ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო მივა დასკვნამდე, რომ კასატორის (მოპასუხის) სასაქონლო ნიშნის საქონლისაგან განცალკევება შეუძლებელია. წინააღმდეგ შემთხვევაში ამ ნაწილში მოსარჩელის მოთხოვნა ვერ დაკმაყოფილდება.
111. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის თანახმად, თუ საკასაციო სასამართლო დააბრუნებს საქმეს ხელახლა განსახილველად, მთელი სასამართლო ხარჯები, რაც გაწეულია ამ საქმის



განხილვასთან დაკავშირებით, სარჩელის აღძვრიდან დაწყებული, უნდა შეჯამდეს და შემდეგ განაწილდეს მხარეთა შორის ამ მუხლის მიხედვით. აღნიშნული ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლომ მოცემულ საქმეზე გადაწყვეტილების მიღებისას უნდა გადაწყვიტოს სასამართლო ხარჯების მხარეთა შორის განაწილების საკითხიც.

## ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლით და

## დ ა ა დ გ ი ნ ა

1. შპს „დ. დ. ჯ-ის“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2014 წლის 29 ოქტომბრის გადაწყვეტილება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

ნ. ბაქაქური

მოსამართლეები:

ზ. ძლიერიშვილი

ბ. ალავიძე